- וְיָהִי בִּימֵי שְׁפֹט הַשֹּׁפְטִים וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּלֶךְ אִישׁ מָבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה לָגוּר בִּשְׁדֵי מוֹאָב הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנַיו:
- לַעָּמִי וְשֵׁם שְׁנִי־בָנְיוּ מְשָׁתּ הָאִישׁ אֶלִימֶלֶךּ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נְעֲמִי וְשֵׁם שְׁנִי־בָנְיוּ מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן אֶפְרָתִים מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ שְׁדֵי־ מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן אֶפְרָתִים מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ שְׁדֵי־ מוֹאָב וַיִּהְיוּ־שְׁם:
  - ַנְיָבָת אֶלִימֶלֶך אִישׁ נְעֲמִי <mark>וַתִּשְׁאֵר</mark> הִיא וּשְׁנֵי בָנֶיהָ: 3

שאר NIwc3fs - and she was left
-hireq+Daghesh+Qamets = Niphal; Tav preformative, no Sufformative =

3fs or 2ms, but the following pronoun היא indicates a context of

- ַנִישְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים מֹאֲבִיּוֹת שֵׁם הָאַחַת עַרְפָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית 4 רַּיְּת וַיֵּשְׁבוּ שָׁם כְּשֵּׁנִים:
  - ַנְיַמוּתוּ גַם־שְׁנִיהֶם מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן <mark>וַתִּשְׁאֵר</mark> הָאִשְּׁה מִשְׁנִי 15 יַלְדֵיהָ וּמֵאִישָׁה:

שאר NIwc3fs - and she was left – same explanation as verse 3

- ַנְתָּקֶם הִיא וְכַלּתֶיהָ וַמְּשָׁב מִשְּׁדֵי מוֹאָב כִּי שְׁמְעָה בִּשְּׂדֵה מוֹאָב כִּי־פָּקַד יְהוָה אֶת־עַמּוֹ לְתֵת לְהֶם לְחֶם:
  - 7 וַתַּצֵא מִן־הַמְּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה־שָׁמָה וּשְׁתֵּי כַלּתֶיהָ עִמְהּ וַתַּלַכְנָה בַדֶּרֶךְ לְשׁוּב אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה:
- 8 וַתּאֹמֶר נָצְמִי לִשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ לֵכְנָה שֹׁבְנָה אִשָּׁה לְבֵית אִמְּה יַעַשׁ יְהנָה עִמְּכֶם חֶסֶד כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עִם־הַמֵּתִים יַעַשׁ יְהנָה עִמְּכֶם חֶסֶד כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עִם־הַמֵּתִים יְעַשֹּׁירִ:

- יִתֵּן יְהוָה לָכֶם וּמְצָאן מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִישָׁה וַתִּשַׁק לָהֶן 9 וַתִּשָּׂאנָה קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה:
  - נתאמַרְנָה־לָּה כִּי־אָתָּךְ נְשׁוּב לְעַמֵּךְ: 10
- 11 וַתּאֹמֶר נְעָמִי שֹׁבְנָה בְנֹתֵי לָמָה תֵלַכְנָה עִמִּי הַעוֹד־לִי בָנִים בְּנִתִי לָמָה תַלַכְנָה עִמִּי הַעוֹד־לִי בָנִים בְּמַעַי וְהָיוּ לָכֶם לַאֲנָשִׁים:
- 12 שׁבְנָה בְנֹתֵי לֵכְנָ כִּי זָקַנְתִּי מִהְיוֹת לְאִישׁ כִּי אָמַרְתִּי יָשׁ־לִי תִקְנָה גַּם הָיִיתִי הַלַּיְלָה לְאִישׁ וְגַם יָלַדְתִּי בָנִים:
- 13 הַלָהֵן מְשַׂבֵּרְנָה עַד אֲשֶׁר יִגְדָּלוּ הַלָהֵן <mark>הַעְגנָה</mark> לְבִלְתִּי הֶיוֹת לְאִישׁ אַל בְּנֹתֵי כִּי־מֵר־לִי מְאֹד מִכֶּם כִּי־יָצְאָה בִי יַד־ יִהנָה:
  - אנן NI2fp will you remain (i.e., sequestered) tsere preceding a guttural indicates compensatory lengthening caused by the guttural's rejection of a Dagesh Forte. If we "reverse engineer" this without a guttural, we get back to תָּק, which is the Niphal Imperfect *Pre* for strong verbs. *This is the only occurrence of this verb in the Bible*. We expect a Dagesh Forte (representing the dropped 31) in the sufformative, but it is absent (scholars aren't sure why). VP of Tsere and V1 of Qamets is enough to indicate as Niphal. Of course, the v has rejected the Dagesh Forte from the assimilated 11
  - 14 וַתִּשֶּׂנָה קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה עוֹד וַתִּשֵׁק עָרְפָּה לַחֲמוֹתָה וְרוּת דְּבְקָה בָּה:
    - 15 וַתּאֹמֶר הָנֵּה שָׁבָה יְבִמְתֵּךְ אֶל־עַמָּה וְאֶל־אֶלהֶיהָ שׁוּבִי אַחֲבִי יְבִמְתַּךְ:

- 16 וַתּאֹמֶר רוּת אַל־תִּפְגְּעִי־בִי לְעַזְבֵךְ לְשׁוּב מֵאַחֲרָיִךְ כִּי אֶל־ אֲשֶׁר תֵּלְכִי אֵלֵךְ וּבַאֲשֶׁר תַּלִינִי אָלִין עַמֵּךְ עַמִּי וַאלֹהַיִּךְ אֵלֹהָי:
  - 17 בַּאָשֶׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשֶׁם <mark>אֶקְבֵר</mark> כֹּה יַעֲשֶׂה יְהוָה לִי וְכֹה יֹסִיף כִּי הַמַּוָת יַפִּרִיד בֵּינִי וּבֵינֵך:
    - אָקּבר NI1cs I will be buried Pre=אָקּב can only be Niphal; the nun has assimilated into a Dagesh Forte. This is an example of why we start our parsing by identifying the Pre and only move to analyze the V_S if we need to. Many stems share V_S = Tsere, but when we unpack the Daghesh Forte, we get *אָנְקֶבֶּר , which is unquestionably Niphal. Unlike the ה prefix in the Hiphil, which can drop (Lesson 30), the ב prefix of the Niphal is ALWAYS present, either overtly or as an assimilated Dagesh Forte (unless R_I is a Guttural or SQiN eM LeVY).
  - 18 וַמַּרָא כִּי־מִתְאַמֶּצָת הִיא לָלֶכֶת אִמָּה וַמֶּחְדַּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ:
    - וַתַּלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם עַד־בּאָנָה בֵּית לָחֶם וַיְהִי כְּבֹאָנָה בֵּית לַחֶם וַיְהִי כְּבֹאָנָה בֵּית לָחֶם וַמְלַכְנָה שָׁלֵיה בָּית לֶחֶם נַתַּהִם כָּל־הָעִיר עֲלֵיהֶן וַתֹּאֹמַרְנָה הַזֹאֹת נְעֲמִי:
    - אור NIwc3fs (she) was in an uproar/excited. This is the biconsonantal מוֹח, written defectively. This is more challenging as we lose the "Tsere+Qamets" combination. However, working backward, we can still see how Compensatory Lengthening changed this *Pre* from הַּק. Cities are typically feminine. Since this verb has Bethlehem as the subject, it is 3fs. In the 1G verb, the V_P of Hireq lengthens to Tsere. The Holem+Vav is written defectively. Note that this verb need not have a negative connotation such as "uproar." A neutral "Stirred," or even an upbeat "excited," or "exuberant" all are valid. ESV renders this "the whole town was stirred."
    - 20 וַתּאֹמֶר אֲלֵיהֶן אַל־תִּקְרָאנָה לִי נְעֲמִי קְרָאוָ לִי מְרָא כִּי־ הַמַר שַׁדִּי לִי מָאֹד:

- לי מְלָאָה הָלַכְתִּי וְרֵיקָם הֶשִׁיבַנִי יְהוָה לָמָה תִקְרָאנָה לִי 21 נְעָמִי וַיהוָה עָנָה בִי וְשַׁדִּי הֵרַע לִי:
  - 22 וַמָּשָׁב נָעֲמִי וְרוּת הַמּוֹאַבִיָּה כַלְּתָה עִמָּה הַשְּׁבָה מִשְּׁדֵי מוֹאָב וְהַמָּה בָּאוּ בֵּית לֶחֶם <mark>בִּתְחַלַּת קְצִיר</mark> שְׁעֹרִים:

in/at the beginning בְּתְחֵּלֶת אָנִיר harvest of (absolute form is קְצִירְ